

Autor: Oskar Krejčí

Poslední dubnový den se po osmiměsíční pauze sešla v Bruselu Rada NATO-Rusko. Uspokojení nad touto změnou utlumily zprávy, že se Moskva pokusila na toto jednání vzít otázku politiky Gruzie a vůči Gruzii. Neúspěšně. Západ si je jist, že Rusko ke své politice v Gruzii nepotřebuje. Další problém nastal, když tentýž den Brusel vyhostil dva ruské diplomaty, kteří byli přiděleni ke stálému zastoupení Ruska při NATO. Prý za špionáž. Což je řemeslo urozených, do jehož kuchyně je málo vidět. Ovšem vidět je, alespoň částečně, na stoly diplomatů. A pohled pod tímto zorným úhlem vyvolává otázku po vhodnosti načasování onoho vyhoštění ruských diplomatů.

Vysvětlení může nabídnout například fakt, že od 6. května do 1. června budou v Gruzii probíhat vojenská cvičení NATO. Právě kvůli známým událostem v Jižní Osetii byla přerušena činnost Rady NATO-Rusko. Cvičení bude mít dvě části:

* **Cooperative Lancer 09** se uskuteční od 6. do 19. května a je plánováno jako štábní cvičení.

* **Cooperative Longbow 09** bude probíhat od 18. května do 1. června. Jedná se o velitelské cvičení, které je zaměřeno na zdokonalování činnosti štábu NATO, včetně činnosti společné mnohonárodní brigády v případě krize.

Dostupné údaje o počtech zúčastněných vojáků jsou poměrně odlišné. Dá se z nich pouze dovodit, že by se tohoto dvojcvičení mělo celkem zúčastnit více než tisíc vojáků NATO a jeho spojenců plus přes dvě stovky gruzínských vojáků. Oficiální, ne zcela přesná, informace **centrály NATO** uvádí, že plánování tohoto cvičení začalo na jaře 2008 „s cílem zdokonalit interoperabilitu mezi NATO a partnerskými zeměmi“.

Původní plány předpokládaly, že se tohoto cvičení, konaného v rámci programu Partnerství pro mír, zúčastní vojáci z 23 zemí. Postupně, jak narůstala pochybnost o vhodnosti či poslání tohoto cvičení, svoji účast odřekly Srbsko, Moldavsko a Kazachstán. Mezi účastníky nejsou ani pobaltské státy, Estonsko a Lotyšsko odřekly z finančních důvodů, ale ani Ukrajina. Bilanci zúčastněných bude možné uzavřít až s datem zahájení cvičení. Česko se ovšem připojilo.

Cvičení Cooperative Lancer/ Cooperative Longbow je mnohými komentátory vnímáno jako příprava na konflikt s Ruskem. Důstojníci ze států NATO od poslední kavkazské války intenzivně studují její průběh, vyhodnocují vojenské úspěchy ruské armády. Pokračuje nové vyzbrojování gruzínské armády. V Moskvě si navíc pamatují, že loňský divoký „olympijský“ útok gruzínských vojsk na jihoosetinské hlavní město Cchinvali a ruské vojáky, kteří tam byli umístěni na základě mezinárodních dohod s cílem udržovat mír v oblasti, začal v přímé návaznosti na americko-gruzínské vojenské cvičení.

Specifický nádech celé cvičení dostává v souvislosti s tím, že bude probíhat ve chvíli, kdy sílí vnitřní nepokoje v Gruzii. Akce NATO tak získává podobu manifestované podpory prezidentovi

Michailu Saakasvilimu. Těžko si lze představit méně vhodné účinkování českých vojáků v zahraničí.

Od října 2004 má Tbilisi Individuální akční plán partnerství, což je program odstartovaný pražským summitem NATO; Gruzie byla první, která se takto na Brusel napojila. NATO nevynechá jedinou příležitost k tomu, aby dalo najevo odhodlání přijmout Gruzii do svých řad. Zároveň ovšem hlásá, že se nejedná o žádný protiruský krok. V každém případě je Česká republika opět zatahována do konfliktů, které jsou zcela v rozporu s našimi národními zájmy.

Porozumět bruselské diplomacii je stále obtížnější. Dvojitě standarty při dělení světa na MY a ONI se staly téměř samozřejmou výbavou a už nevyvolávají údiv. Teď se navíc objevuje praxe, že vznešené cíle nejvyšších představitelů doprovází trvalí snaha o jednostranné výhody. A tak přípravy na červencový summit prezidentů Baracka Obamy a Dmitrije Medveděva provází rachot vojenských bubnů ze štábů NATO.

V této chvíli se zdá, že setrvačnost myšlení ve štábu NATO jde zcela proti logice potřeb Západu. Bude-li chtít Obama uskutečnit své plány na vytvoření světa spolupráce, bude muset především přivést vlastní a spojenecké vojáky k tomu, aby sledovali stejný cíl.

Zdroj: Res Publica